

ВПЛИВ ДОСЛІДЖУВАНИХ ФАКТОРІВ НА ВИСОТУ РОСЛИН КОРМОВОГО ЦЕНОЗУ

Степанченко В.М., кандидат с.-г. наук, асистент

e-mail: StepanchenkoV@i.ua

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

При вирощуванні багаторічних бобових і злакових трав важливо знати показники лінійного росту рослин, зокрема їх висоти. Висота травостою залежить в першу чергу від підбору багаторічних трав, умов зволоження та забезпечення ґрунту поживними речовинами. В травосумішках відбувається взаємний вплив компонентів. В більшості випадків зі збільшенням щільності зменшується лінійний ріст, а зі зменшенням щільності – збільшується лінійний ріст.

За даними наших досліджень, середня висота багаторічних трав становила 44–59 см. Висота трав сильно відрізнялася за укосами. В першому укосі поміж усіх досліджуваних трав найвищою виявилася костриця очеретяна – 71–74 см. Висота люцерни посівної становила 68–72 см, конюшини лучної – 49–50 см, стоколосу безостого 68–71 см.

Середня висота люцерни посівної до другого укосу була в межах 58–64 см, до третього – в межах 38–42 см. Середня висота конюшини лучної до другого укосу становила 42–45 см, до третього укосу – 41 см. Висота злакових трав (стоколосу безостого та костриці очеретяної) становила, відповідно, до другого укосу 37–49 см і 33–35 см, до третього укосу – 34–39 см і 32–34 см.

Внесення фосфорно-калійних добрив сприяло зростанню висоти люцерни посівної з 70 до 72, з 60 до 64, з 39 до 42 відповідно в першому, другому та третьому укосах. Фосфорно-калійні добрива збільшували висоту рослин люцерни і в сумішках її з конюшиною лучною, стоколосом безостим та кострицею очеретяною.

Отже можна зробити висновок, що за роками використання густота та висота травостоїв залежала від погодних умов, біологічних особливостей багаторічних трав та їх віку. Найбільш різке зниження щільності на третій рік використання травостою відмічено в люцерно-конюшинової травосумішки, що пов'язано з повним випаданням конюшини лучної.

При використанні різних джерел живлення багаторічних трав в першому укосі вищою висотою травостою відзначався варіант з внесенням екограну (висота люцерни – 71 см, стоколосу безостого – 75см).

При використанні ризобіфіту та емістиму С нами не зафіксовано суттєвого зростання висоти рослин люцерни посівної.